

і державні інтереси, по-друге, гарантувати права громадян на користування інформацією всебічного, об'єктивного та якісного характеру. Встановлено, що ефективним способом вирішення проблеми інформаційної безпеки буде прийняття спеціалізованого закону, який би комплексно врегулював дану сферу суспільних відносин, бо, як ми бачимо, стратегії це все ж план дій, а не законодавчий акт та в поєднанні з заходами державного примусу, та закріпленій кримінальній – правовій відповідальності все ж довів суспільству значимість інформації та необхідності вчинення заходів спрямованих на забезпечення її безпеки.

Література:

1. Кузьмук О. Воєнна організація України у світлі поглядів на сектор безпеки і оборони держави. *Військово-науковий вісник*. 2013. Вип 19. С. 91-114.
2. Конституція України: Закон України №254к/96-ВР від 28.06.1996 року. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>;
3. Котерлін І. Б. Інформаційна безпека в умовах воєнного стану у аспекті забезпечення інформаційних прав та свобод. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. Вип № 1. 2022 С.152.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-86>

Варга Ю. Ю.

*аспірант кафедри адміністративного, фінансового
та інформаційного права
Ужгородського національного університету
м. Ужгород, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ ЗМІЦНЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ПРОКУРОРІВ ОРГАНАМИ ПРОКУРОРСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Одним із важливих аспектів приєднання України до європейської спільноти є максимальне наближення до європейських стандартів організації та діяльності судової системи України та суміжних органів. То ж очевидним є те, що реформування органів прокуратури як важливої ланки такої системи, а також суб'єкта, який здійснює безперервний вагомий вклад у забезпечення законності та правопорядку у нашій державі, дотримання загальноновизнаних стандартів у сфері реалізації прав та свобод людини, є вимогою часу. Таке реформування, на жаль,

попри свій активний початок наразі не дійшло належного результативного завершення. Розпочаті якісні зміни на сьогодні не отримали належного механізму свого втілення, значну роль у чому відіграє неефективність та непродуманість адміністративно-правових засобів та в цілому механізму такої реалізації.

Попри те, важливим та беззаперечним здобутком окреслених реформ є запровадження прокурорського самоврядування. Зазначений інститут насамперед був покликаний зміцнити незалежність прокуратури як інституції, сформувати її реальні основи та створити ефективні адміністративно-правові засоби для її утвердження, в тому числі, завдяки забезпечення новітніх підходів у вирішенні кадрових питань.

На наш погляд, актуальним є розгляд адміністративно-правових засобів зміцнення незалежності прокурорів в умовах прокурорського самоврядування саме як частини механізму адміністративно-правового регулювання, оскільки такий аспект розгляду наведеної категорії є первинним. Саме на основі адміністративно-правових засобів, які застосовуються при конструюванні адміністративно-правового регулювання досліджуваного питання вибудовуються усі інші засоби та заходи реалізації закріплених норм, формуються адміністративно-правові засоби уже механізму адміністративно-правового забезпечення зміцнення незалежності прокурорів та кадрового забезпечення органів прокуратури в умовах прокурорського самоврядування.

Поряд з тим, актуальним та показовим є висвітлення адміністративно-правових засобів зміцнення незалежності прокурорів та кадрового забезпечення органів прокуратури в умовах прокурорського самоврядування у їхньому управлінському, діяльнісному та інструментальному аспектах. Тобто розкриття таких засобів не лише як певних прийомів правового регулювання, а й як конкретних інструментів, заходів, процедур, які забезпечують втілення досліджуваного інституту у реалії адміністративних відносин.

Відтак, адміністративно-правові засоби зміцнення незалежності прокурорів та кадрового забезпечення органами прокурорського самоврядування – це інструментальна складова механізму адміністративно-правового забезпечення, яка являє собою сукупність адміністративно-правових стандартів (принципів, норм, прийомів адміністративно-правового регулювання), а також конкретних адміністративно-правових заходів, процедур, за допомогою яких забезпечується зміцнення незалежності прокурорів та кадрового забезпечення органами прокурорського самоврядування.

Тобто фактично, аналізуючи адміністративно-правові засоби у визначеній сфері, слід виокремити такий адміністративно-правовий інструментарій, який функціонує в умовах прокурорського самоврядування, ті заходи та засоби, які стали доступними саме завдяки розвитку інституту прокурорського самоврядування.

Відтак, зміцнення незалежності прокурорів та кадрового забезпечення органів прокуратури в умовах прокурорського самоврядування відбувається за такими напрямками:

1) утвердження незалежності прокуратури за допомогою створення прозорого та об'єктивного механізму добору та призначення на посади за участю органів прокурорського самоврядування;

2) створення адміністративно-правових засобів запобігання та протидії будь-якому неналежному чи неправомірному зовнішньому та внутрішньому тиску – звернення до органів прокурорського самоврядування, розгляд таких повідомлень;

3) посилення гарантій соціального, матеріального, правового захисту.

За наведеними напрямками сформовано такі групи адміністративно-правових засобів зміцнення незалежності прокурорів та кадрового забезпечення органів прокуратури в умовах прокурорського самоврядування:

1) нормативно-правові. Це сукупність засобів, які являються юридичними прийомами, юридичними конструкціями, за допомогою яких у чинному адміністративно-правовому регулюванні визначаються стандарти дотримання прокурорської незалежності в умовах прокурорського самоврядування. Насамперед це уповноважуючі норми. Це положення, відповідно до яких органи прокурорського самоврядування наділені впливовими повноваженнями щодо призначення складу та визначення порядку діяльності органу, що здійснює дисциплінарне провадження (який в результаті бере безпосередню участь у процесі добору та проведення конкурсів на посаду прокурорів), щодо участі відповідно до закону у процесі призначення чи обрання прокурорів до складу інших органів; уповноважуючі норми щодо права на активну участь у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення прокурорів, а також контролю за додержанням установлених нормативів такого забезпечення. Також до наведеної групи засобів віднесемо засоби адміністративного переконання та заборони. Відтак, за положеннями чинного законодавства, забороняється здійснювати будь-який тиск чи вплив на прокурорів у процесі виконання ними своїх повноважень. Засоби переконання регламентовані до застосування у процесі звернення органів прокурорського самоврядування до органів державної влади чи місцевого самоврядування щодо вирішення питань внутрішньоорганізаційної діяльності прокуратури чи розгляду питань щодо загрози дотримання незалежності прокурорів;

2) управлінські. Це сукупність адміністративно-правових засобів, які являються конкретними діями (комплексом дій), заходами, що вживаються органами прокурорського самоврядування задля

утвердження незалежності прокурорів. До таких засобів слід віднести: внесення рекомендацій про призначення та звільнення прокурорів з адміністративних посад у випадках, передбачених Законом; співпраця з Генеральною прокуратурою України з питань призначення та звільнення прокурорів з адміністративних посад у випадках, передбачених Законом; визначення членів конкурсної комісії для проведення конкурсу на адміністративні посади в Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру; організація впровадження заходів щодо забезпечення незалежності прокурорів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності прокуратур; розгляд питань правового захисту прокурорів, соціального захисту прокурорів та членів їх сімей, прийняття рішень з цих питань; розгляд звернень прокурорів та інших повідомлень про загрозу незалежності прокурорів, вжиття відповідних заходів [1], [2], [3] ;

3) гарантійні. Це додаткові гарантії, які закріплені у законодавстві та створюються фактично у зв'язку з діяльністю органів прокурорського самоврядування. Зокрема, це: 1) додаткові соціальні та правові гарантії для прокурорів, які утверджуються та удосконалюються завдяки діяльності органів прокурорського самоврядування, їх звернення до відповідних органів державної влади про вирішення внутрішньоорганізаційних питань діяльності прокуратури, удосконалення чинного нормативно-правового регулювання окресленого питання; 2) додаткові процедурні гарантії, які полягають у створенні додаткових (поряд із основними – судовим, адміністративним) процедур захисту прав прокурорів на незалежність у своїй діяльності (можливість звернення до органів прокурорського самоврядування із повідомленням про загрозу незалежності прокурорської діяльності); 3) додаткові організаційні гарантії полягають у створенні завдяки діяльності органів прокурорського самоврядування підґрунтя для забезпечення фактичної організаційної незалежності прокурорів від суб'єкта призначення шляхом участі органів прокурорського самоврядування у процедурі вирішення кадрових питань, проведенні добору на посади, призначення на адміністративні посади.

Визначивши систему адміністративно-правових засобів забезпечення прокурорської незалежності за умов функціонування прокурорського самоврядування, зауважимо, що наведена система засобів не є досконалою. Насамперед однією із найбільших недосконалостей такої системи є нечіткість таких адміністративно-правових засобів, загальність та нечіткість формулювань тих конкретних правових. Також такі засоби не є підкріплені конкретними адміністративно-правовими механізмами їх реалізації, конкретними процедурами їх виконання та забезпечення втілення. Саме тому, інститут прокурорського самоврядування потребує суттєвого

доопрацювання, уточнення адміністративно-правових засобів, за допомогою яких здійснюється утвердження незалежності прокурорів.

Література:

1. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. (№ 206).
2. Положення про раду прокурорів України: Положення Генеральної прокуратури України, затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002900-17#Text>
3. Регламент Всеукраїнської конференції прокурорів : Регламент, прийнято Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004900-17#n21>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-87>

Кравченко О. С.

*здобувач Науково-дослідного інституту публічного права
Київ, Україна*

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

Принцип гендерної рівності лежить в основі побудови сучасної правової держави і громадянського суспільства, в якому головним обов'язком держави є визнання, дотримання і захист прав і свобод людини і громадянина, які виступають найвищою цінністю.

Визначення світових та міжнародних стандартів забезпечення гендерної рівності є необхідним задля встановлення напрямів забезпечення ефективності їх імплементації до національного законодавства України.

Інтеграція норм європейського та міжнародного законодавства вимагає відображення у національній правовій системі України стандартів гендерної рівності, що має враховувати як тенденції зовнішньополітичних процесів, так і особливості соціального, культурного, економічного розвитку країни [1].

Процеси євроінтеграції, що є триваючими в Україні, передусім пов'язуються із ухваленням у 1998 році Указу Президента України «Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу» від 11.06.1998 року № 615/98 [2], який у подальшому став нормативним базисом для розробки та прийняття 18 березня 2004 р. Закону України